

Men schrijft in te Tongeren bij H. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De **POSTRIJDER** verschijnt 's woensdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen, moeten franco gedaan worden aan den uitgever Groote-Markt, n° 37-39, Tongeren.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement.

2 maal per week 4 fr. 's jaars
1 » » » 3 fr. »

Een blad afzonderlijk centiem.

De abonnementen vooraf betaalbaar.

Aankondigingen 15 centiem per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels, vooraan of binnen in het blad: 1 frank den drukregel.

TONGEREN, DEN 7 JUNI 1911

Kamerzitting van Vrijdag.

Opening te 2 ure.

SCHOOLWET

M. DAENS, op de tribune, met een edelweis in het knopsgat, ontwikkeld een ontwerp, nagemaakt op de Hollandsche wet.

MM. C. Huysmans, Lampens, Buysse en Buyl wandelen rond in de tribuun en onderbreken gedurig den spreker.

M. DAENS. Die onderbrekingen zullen mij niet beletten mijne redevoering uit te spreken.

Wat wil men aan de rechterzij. Zij willen de volledige vrijheid van den familiëvader, zelfs indien hij vrijdenker is. Welnu, in deze zaak zijn de aanhangers der vrijheid rechts en de verdrakers zijn links. (Nieuw tumult).

Spreker verlangt eenige wijzigingen aan de wet.

Zielhier zijn amendement: De Staat steunt al de vrije scholen, die de voorwaarden der wet vervullen. De vrije onderwijzers (wereldlijken) ontvangen, hetzelfde loon als de officieele en worden rechtstreeks betaald door den Staat; de vrije onderwijzers (geestelijken) ontvangen de twee derden.

50 leerlingen ten hoogste per klas — of laat ons zeggen 40.

Indien gij de wet openhartig wildet onderzoeken, zegt M. Daens tot de linkerzij, dan zouden wij de beste uitkomst bereiken. Werk met ons, tot dat de wet er is, maakt revolutie daarna!

De niet christene school is toch onmogelijk in het christelijk Vlaanderen.

M. HUYSHAUWER. Zeer wel! Zeer wel! M. DAENS. Laat de wet voor de Kamer komen, en ik zal tegen den schoolloos stemmen; ook tegen de wet schoolloos!

De socialisten en liberalen zeggen: "De vrije school mag er zijn, doch wij geven haar geen toelage."

Welnu, wij zijn allen, katholieken en democraten, verenigd om de christelijke vrije school te eischen en haar bestaan te verzekeren door het verlenen van toelagen. Wilt gij socialistische scholen oprichten, dan krijgt gij eveneens toelagen.

M. C. HUYSMANS. Neen!

M. DAENS. Welhoe! Neen! M. Schol-laert heeft het duidelijk genoeg gezegd. Is dat niet zóó, heeren van de rechterzij? Gij wilt de volle vrijheid? (Rechts: Ja!) (Tot de linkerzij:) Gij wilt ze niet. (Tegenspraak links.)

Spreker zegt dat hij maar eene gedragslijn kent: de rechtvaardigheid!

Wilt gij in uwe scholen de godloochening, die gij voorstaat, brengen, doet het.

Ik eindig. Laten wij ophouden met al dat gekijf over de schoolwet! Laten wij van beide kanten verdraagzaam zijn. Dat de katholieke alzien van den schoolloos. Dan zullen we eene schoolwet van vrede tot stand brengen.

Indien gij de verplichte onzijdige school wilt opleggen...

STEMMEN LINKS. — Dat is niet waar! Wij willen niet de onzijdige school verplicht maken.

M. DAENS. Indien gij, zeg ik, de verplichte onzijdige school wilt opleggen, dan gaan wij een vreeslijken schooloorlog te gemoet. Van hunne zijde, behoeven de katholieken den schoolloos te verwerven; dat is de wensch van al de katholieke onderwijzers, ook van het volk. Ik hoop dan dat mijn amendement zal aangenomen worden; het zal een geluk zijn voor het land. Zoo zullen wij hebben eene wet van vrede, eene wet van orde, eene wet van vooruitgang, eene duurzame wet! (Toejuichingen, op sommige banken rechts. Ruomer links en uitjouwingen van de uiterste linkerzij.)

M. VANDERVELDE zegt dat het wetsont-

werp het land in tweeën verdeelt. Heeft M. Daens daar zóó even niet gezegd dat eigenlijk niemend van den schoolloos wil hooren?

Daarom betwisten wij dat gij het land met u hebt en zeggen nog dat uw ontwerp doorslecht is.

Dus moet het land worden geraadpleegd, hetzij bij wijze van referendum, hetzij door algemeene verkiezingen in 1912.

Wat wij vragen is de verdaging van het ontwerp, vermeerdering van 't getal volksvertegenwoordigers en algemeene kiezingen.

Spreker betoogt de mogelijkheid van het bestaan der onzijdigheid in de lagere school, terwijl de kloosterscholen enkel scholen zijn van politieke strekking.

Al de toewijding der kloosters wordt besteed om het volk in de gelatenheid te houden. M. Malou, verslaggever over de wet van 1857, zegde daaromtrent:

"Het eenige dat den mensch de gelatenheid kan geven wanneer hij bespat wordt door den millionaire, is de hoop op een ander leven, 't is het godsdienstige begrip."

Ziedaar tot welke lage opvatting sommigen onder u zijn gevallen! De priester is nog slechts een geestelijke gendarm om den werkmans te verslaven door hem de hoop in te printen op een beter leven hiernaans. Wij willen van die gelatenheid niet welen, wij willen dat het volk tegen de millionnairs die het bespatten, en de priester die het wil verslaven, opsta. (Toej. bij de soc.)

M. HOVOIS. Welnu, heeren liberalen, juicht ge niet mee.

M. FRANCK (in de handen klappend). Zeker! Zeker! (Al de liberalen behalve M. Huysmans juichen toe.)

M. VANDERVELDE eindigt zijne rede met den roep: Weg met de kloosters!

M. DU BUS DE WARNEFFE bewijst dat de redevoeringen van MM. Royer en Vandervelde de oppositie niets veranderd heeft; zij voert strijd tegen de Kerk en handelt uit godsdiensthaat.

Wij zijn bereid tegen u te strijden; wij zullen u antwoorden door eene diepe geloofsbelijdenis, omdat wij overtuigd zijn dat wij het ware voorhebben.

Spreker zal heden zijne redevoeringen voortzetten.

Stads- & Provincienieuws

MOPERTINGEN. — M. Carbotte was woensdag naar Hasselt geweest en keerde per velo terug. Als hij in Mopertingen kwam werd uit een voorbijeellenden automobiel op hem werd eschoten. Een ander velopedist en verschillende personen die in het veld werkten zijn getuigen. Het gerecht is donderdag alhier ter plaatse de zaak komen onderzoeken. Al de getuigen werden hierdoor opgevoerd en onderhoord.

HAELLEN. — KINDERMOORD. — Het kindje van de 27-jarige Maria B., die bij hare ouders, landbouwers, woont, stierf eenigen tijd na zijne geboorte, dokter Thoné die bijgeroepen werd, kreeg achterdenken over de dood en verwittigde de rijkswachter van Herck, die dadelijk een onderzoek opende en 't gerecht van Hasselt op de hoogte bracht. Intusschen weigerde de dokter het lijke te laten begraven.

Het parket van Hasselt kwam een onderzoek instellen. De gendarmen van Herck stonden de magistraten bij.

De lijkschouwing liet geen twijfel bestaan en toch weigerde de moeder bekentenissen te doen. Eindelijk bracht 't gemeend der ontaarde moeder, die uitlegde op welke afschuwelijke

wijze zij haar kind versmacht had.

Met eene hand had zij den hals van 't kindje toegenepen, en ten einde de versmaching te verhaasten had zij de andere hand in 's kindjes keel gestoken tot dat de dood was gekomen. Deze afschuwelijke daad verwekt veel opschudding. De ontaarde moeder zelve verkeert in bedenkelijken toestand. Het onderzoek dezer zaak gaat nog voort.

LANAEKEN. — Verleden maandag trokken zware onweders uit het Noord-Oosten over de Maasbergen heen. Een kwame echter in de richting van ons dorp en sloeg op de woning der eerw. Broeders. Eenige steenen van den schoorsteen werden afgeslagen, die in hunnen val verscheidene pannen verbrijzelden. Terzelfder tijd werd ook eenen kastanjeboom aan 't kasteel van Petersheim stuk gelagen.

CABERG (OUD-VROENHOVEN). — Verleden maandag drong het hemelsch vuur aan het huis van M. Huynen alhier door het venster in, zonder echter groote schade te veroorzaken trok hij weer door de muur uit de bewooners met schrik slaande. Ongelukken echter zijn er niet te betreuen.

OPGRIMBY. — Woensdag namiddag omstreeks zes uren ontstond eensklaps brand bij J. Meyers-Schoeps. Een varken, een geit en een gedeelte meubelen zijn verbrand.

Alles is verzekerd.

VELDWEZELT. — Een gevaarlijke gast onzer gemeente is dinsdag door de wakkere gendarmen van Lanaken, geknipt. 's Morgens schoot hij bij eenen landbouwer, die hem eene bussel stroo geveigerd had 5 hennen kapot voor de poort der winning.

Ook zijne vrouw had veel van hem te lijden. Hij was uiterst onbeschoft jegens de politie en dreigde haar zelfs. Is het niet jammer dat zulke onmenschen nog fatsoenlijk moeten behandeld worden?

OPHOVEN. — DOOR EENE Vlieg GESTOKEN. — Terwijl slachter C., een zwijn doodde, verleden Vrijdag, werd hij aan de hand door eene vlieg gestoken. Dadelijk zwol de hand en den arm op en reeds 's namiddags stierf de ouderling aan de gevolgen der vergiftiging.

DIEPENBEEK. — NIEUWE PASTOOR. — De eerw. h. Van Zwijgenhoven, die onze parochie sedert 11 jaar met voorbeeldigen iever bestierde is tot het hooge ambt van deken van Beerlingen geroepen geworden. Alhoewel alle parochieanen hem noode van hier zien vertrekken, wenschen zij hem van harte geluk over zijne bevordering en allen zegen in zijne nieuwen werking.

Thans vernemen wij met vreugde dat Mgr de bisschop van Luik tot zijnen opvolger heeft benoemd den h. Claes, thans pastoor te Borloo, landbouw-ingenieur, die gedurende 15 jaar landbouwleeraar in het college van Borgworm is geweest. De eerw. h. Claes is gekend als een der geleerste landbouwkundigen van België, man van grondige studie en langdurige ondervinding, die onze gemeente, omtrent uitsluitend door landbouwers bewoond, vele groote diensten kan en zal bewijzen. De eerw. h. Claes weze welkom in ons

midden.

BINNENLAND.

HET ONWEDER TE LEUVEN. — Zaterdag middag, omtrent 1 uur, barstte een groot onweder los boven Leuven. Een die der onweders die aan het ijselijk onweder van 14 Mei 1906 deed denken.

Het onweder hield 50 minuten vol met ongelooftijke zware regens, die op weinig tijd, alles onder water zetten.

Geheel het kwartier van St-Jacob liep onder water, Goudbloem H. Geest, Ridderstraten, Capucienen Voer, enz., kregen niet alleen eene massa water maar eene ongelooftijke hoeveelheid slijk, die van de vestingen en boulevards stroomde en de straten op 50 centimeters hoogte bedekte.

Van de Mont Cesar kwam nogmaals water en slijk langs de baan en Mechelsche Vest naar beneden als een stroom, alles overweldigende. Huizen, magazijnen, fabrieken kelders liepen onder. Aan de vaart werd op minder tijd dan men het kan beschrijven, groote schade aangericht. De Dijle aan de twee waters klonk dat men het zag en stroomde weldra over.

Te Blauwput stond de school onder water op 50 tot 60 centimeters hoog.

Gelukkig waren alle atloopen open en kon het water gauw wegtrekken doch de aangerichte schade zal groot zijn.

IN 'T GENTSCHIE. — Een erg onweer heeft te Gent on omstreken gewoed. Gentbrugge, Ledebeg, Melle en Heusden werden vooral geletterd. Te Gentbrugge stonden verschillige straten onder water en de pompiers van Gent moesten hulp verlenen om de kelders leeg te pompen.

De Schellebeek, gehucht Hukkelgem, werd veranderd in een woesten stroom, welke de inwoners op de vlucht dreef. Te Meirelbeke viel de bliksem op den molen van den heer Van Paemel en richtte voor 2500 fr. schade aan.

Hoogerop in de provincie richtte het onweer ook veel schade aan. Te Watervliet werd een koe toebehoorende aan landbouwer Eug. Cassoir en hebbende eene waarde van 500 fr. doodgebliksem.

BRUSSEL. — Sedert twee jaar, hebben twee families van Beckerzels in oneenigheid. Processen werden reeds ingespannen en een ander is nog hangende voor de rechtbank. Zondag nacht ontmoette twee mannen van eene dezer families eene groep van vijf personen, behoorend tot de andere familie. Een hevige twist ontstond en de twee mannen vonden het noodig, hunne messen te trekken. Een algemeen gevecht volgde, want de leden der groep hadden ook hunne messen te voorschijn gehaald. Er waren spoedig drie gekwetsten. Een hunnar zou zich zelf in doodgevaar bevinden. De gendarmerie, nog denzelfden nacht verwittigd, ging tot eerste onderzoek over, dat nu volledig wordt door het parket.

— EEN DRAMA IN VOLLE STRAAT. — Gisteren namiddag waren vier personen aan de Stapelhuislaan, rechtover de Lopenghienstraat, te Brussel, sterk aan het twisten. Het was dan omstreeks 4 u. Een der twistenden scheen buitensmate opgewonden, en slaakte doodsbredreigen tegen zijne drie makkers. Dezen, bemerkend dat hij e n revolver te voor schijn haalde, namen de vlucht. De ma-